

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

I. évfolyam 8. szám | 2015. SZEPTEMBER

MEGJELENIK HAVONTA

BECSENGETTEK

6.

ELKEZDENI, MEGÚJULNI...

7.

KERTÜNK-HÁZUNK

8-9.

BIRKÓZÓK

11.

Katonatelepi Szüreti Nap

2015. szeptember 26. szombat

Helyszín: Katonatelepi Kutató Intézet Telephelye

Program

- 8.00** Reggeli zenés ébresztő Katonatelep utcáin
- 13.30 – 15.00** Lovas kocsis felvonulás Katonatelep utcáin
Útvonal: Katona Zsigmond u. Iskola – Kocsis Pál u. - Napfény u. - Hovány- Dália u. – Rezeda utca – Platán u. – Zsigmond Ferenc u. – Jegenyefa u. – Mályva u. – Szőlészeti Kutató Intézet
- 15.00** Megnyitó a Kutatóintézet Telephelyén
- 15.00 – 15.30** Grapevine táncegyüttes bemutatója
- 15.30 – 15.45** Óvodások műsora
- 15.45 – 16.00** Falloway táncegyüttes bemutatója
- 16.00 – 16.15** Iskolások műsora
- 16.15 – 16.30** Kutyaterápiás bemutató kicsiknek és nagyoknak
- 16.30 – 18.00** Játékos foglalkozás a kutyákkal
- 16.30 – 16.45** Katonatelepi Citera Együttes bemutatója
- 16.45 – 16.55** Katonatelepért Emlékplakett átadása
- 17.00 – 17.30** Szőlőfürt Citerazenekar műsora
- 17.00** Vacsora kóstolás / A pörköltfőző versenyre benevezettek ételeit kóstolja Valkai Sándor és Makai Krisztián zsűri tagok
- 17.30 –** Vacsora /Valkai Sándor a Katica Vendéglő szakácsa várja a rendezvényre kilátogatókat marhapörkölt vagy birkapörkölt vacsorára.
1 adag ára: 1000.-Ft. Vacsorajegy elővételben is kapható a helyi üzlet és vendéglátó helyeken.
- 19.15** Pörköltfőző verseny eredményhirdetés
- 19.30 – 20.00** Jugglers of the village tűzzsonglőr csoport bemutatója
- 20.00** Tombolahúzás/Bevételből a helyi óvodát támogatjuk

„Itt éltek és tettek
jövőnkért!”

Első óvónénink:
Zsíros Éva

Elkezdünk egy új rovatot: Itt éltek, tettek címmel. Szeretnénk bemutatni azokat az egyéniségeket, akik Katonatelepen itt-létükkel és szakmai, emberi tevékenységükkel maradandót alkottak és tették a dolgukat szorgalommal, megszállottan, sokszor mostoha körülmények között. Ők azok, akik nélkül ma egy tanyarendszer sem lehetne Katonatelep. Tudósok, pedagógusok, intézet alapítók, iskola óvodateremtők. Kis „nagyemberek”, akik nevének, életművének ott kell, legyen a helye a KÖZÖSSÉGI tér emlékhelyén is. Segítsétek felkutatni, bemutatni őket. Legyenek a mai fiatalok példaképei is ők, akik nem egyszer a semmiből hoztak létre nagy dolgokat!

AZ EST FOLYAMÁN ÉLŐZENE – TÁNC HAJNALIG

Kattints a Katonatelepi közügyek Facebook csoportra!

E-mail címünk: katonatelep@t-online.hu

Katonatelepi Szüreti nap, 2015

2015. szeptember 26-án szombaton hagyományosan ismét megrendezésre kerül a Katonatelepi Szüreti Nap.

Helyszín a Szőlészeti Borászati Kutató Intézet Telepe. A program már reggel kezdődik. A **Mathiasz Iskola** tanulói „hangoskodására” ébredhet mindenki ezen a napon, hiszen a gyerekek 8 órakor zenés reggeli ébresztőt fújnak Katonatelep utcáin.

Szép hagyomány a **lovas kocsis felvonulás**, amely különböző falvakban minden évben megrendezésre kerül. Csatlakozni szeretnénk mi is ehhez a szokáshoz. 10-15 lovas kocsi vesz részt abban a menetben, amely 14.30-kor indul az iskola elől, és járja be Katonatelep több utcáját. **Szokás ilyenkor kiállni a házak elé**, üdvözölni a felvonulókat és a falu népe megkínálja ezen alkalmából a kocsis utasait egy kis borral, egyéb innivalóval, süteménnyel. Biztatjuk Katonatelep lakosait, hogy amennyiben lehetőségük van, tegyék ezt meg az utcában felvonulókkal. Jó hangulatot és látványt teremt a néhány pillanatra megálló lovas kocsik, de öröm ez a hajtóknak is, ha egy ilyen gesztussal tisztelgetnek előttük a falu lakosai.

Hagyományos módon **családok, baráti társaságok főznek** a Kutató Intézet területén erre kijelölt részén, és lehetőség van versenyre is benevezni a bográcsban elkészült ételekkel. Mindenki szabadon választja meg azt az időpontot, amikor kitelepedik és elkezd főzni. A **Pörköltfőző Verseny** időpontjára – 17 óra – lehetőleg készüljön el az étel, hogy bírálni tudják a „versenyműveket”.

Rendhagyó módon, de évről évre visszatérő igényt elégítünk ki azzal, hogy a rendezvény helyszínén tud enni az is, aki a helyben nem vesz részt főzésben. **Valkai Sándor**, a Katica Vendéglő szakácsa vállalta, hogy a helyszínen marha és birkapörköltet főz, és ott helyben meg lehet vásárolni illetve el lehet fogyasztani az általa elkészített vacsorát. Vacsorajegyeket nem csak a helyszínen, hanem korábban elővételben is meg lehet vásárolni a Katica vendéglőben, a helyi Önértékben és a falu egyéb vendéglátó helyein. A vacsorajegy ára 1000 Ft/adag.

Helyszíni italrusítás is lesz. A Katonatelepi **Hobbi Büfé** kihelyezett presszójában lehet a rendezvény helyszínén minden jellegű italt vásárolni és fogyasztani.

Az idei évben **élő zene** szórakoztatja a rendezvényre kilátogatókat. A **Szilvási Zenekar** biztosítja az est jó hangulatát. A zenekar 3 fős, alapvetően tánczenét játszik. Ennek a zenei stílusnak fogják majd az est folyamán felvonultatni színes tárházát, és igyekeznek az esti bál folyamán felmerülő zenei kívánságokat is kielégíteni.

A 15 órakor kezdődő megnyitó után színes műsor várja a részt vevőket. A meghívóban megtalálják a részletes program ismertetőt.

**SZERETETTEL VÁRUNK MINDENKIT
VEGYENEK RÉSZT SZÜRETI NAPI PROGRAMJAINKON
ÉS A HAJNALIG TARTÓ BÁLON!**

Szüreti napi lovas kocsis felvonulás útvonalterve: indulás: Katona Zsigmond u. Iskola – Kocsis Pál utca – Napfény utca – Hovány – Dália utca – Rezeda utca – Platán utca – Zsigmond Ferenc utca – Jegenyefa utca – Mályva utca – Szőlészeti Kutató Intézet

Álmok és a 2019-es év találkozása

Az elmúlt hónapokban többször, több napon tanulmányutam volt a megyei kórház különböző osztályain. Ahogyan ilyenkor már előfordul, fekszik az emberfia, jár az agya és legtöbbször orvosi segédlettel alszik. Aki alszik, álmodik.

**Az emberiség történelme:
álmodnak sorozata.
(Krúdy GY)**

Én is álmodtam! Sokat, jól, zavarosat, veszekedtem, de a sok hagymázás izzadásomat megpróbálom megosztani az olvasókkal a következő idézetel bevezetve:

Ciceró azt mondta: „Az embereknek, akik mértékletesen és józanon élnek, álmuk rendszerint beteljesedik, amikor annak ideje elérkezett.”

Első kép: Borongós őszi nap. Emberek jönnek, mennek kis telepünkön. Mennek az iskolába és fehér borítékokat dobznak be egy papírdobozba: VÁLASZT a LAKOSSÁG. Késő este, urnabontás után eredményt hirdet az illetékes! Nem akarok hinni a szememnek! Egymás mellett áll a régi, az új, a megválasztott. A régi

nagy csomag iratot, tervet ad át és sok kis kulcsot, lakatokat nyitó kulcsocskákat, kiegészíti őket az összes alapítványos. Kezet fognak, gratulálnak, jót kívánnak egymásnak. Dübörgő taps! Én is tapsolok.

Ébredek, a nővérke szelíd szigorral dorgál, mert kiesett a branül (közvetlen vénás kapcsolat infúzióra) a tapsolás közben!

Tű be, infúzió kezd működni, majd álom jön újra a szemre.

Megyek a napi 8000 lépéses sétámra és mit látok? A buszvárót fiatal emberek takarítják (talán nevelőintézeti gyerekek) és szedik fel az éjjel eldobált csikkeket. És köszönnék. Én viszont, és gratulálok a rendszeresítőkhöz. Szembejön velem egy KTSE feliratú új IKARUSZ busz: Benne óvónénik és dajkák szedik össze és viszik a kicsiket az óvodába, bölcső-

débe, de még az iskolába is. A buszon felirat: TAO-ból vettük a „BÁMUMBUMFÉRT” vállalat segítségével. Alig egy fél óra múlva ez a busz, rajta gyerekekkel, egy stráfkocsit kísér. A kocsis bakján a hajtó mellett egy izmos kis kosaras fiú ül. Kezében katonatelepi lobogó és egy megafon. A kis sportoló lelkesen lengeti a zászlót és mutáló hangján szívderítően hívogat KATONATELEP nagy napjára:

Megnyitjuk a Községi tere/ A SZABADIDŐCENTRUMOT – AZ INTEGRÁLT NEVELÉSI ÉS TELEPI KÖZPONTOT. Ott a helyem! „Rohanok” haza és beöltözm. Elérek a Mathiasz parkba és látom: ELKÉSTEM! Csak valahol hátul tudok a „tömegbe” befurakodni.” ENNYIRE ROSSZUL MÉRTEZTÜK A TERET! Ott van Katonatelep apraja-nagyja.

Idilli a kép: Egy szép rendezett, virágos, fákkal, bokrokkal, pázsittal beültetett terület. Észak felé eső részén ezt a szépséget egy trapéz

alakú három oldalból álló fal zárja le. A középső falrészleten békésen látjuk egymás mellett a szőlőinket telepítő és fejlesztő névadóikat. A jobb és baloldali, szögben behajló fala részletein volt igazgatók, óvodavezetők, képviselők és sportolók, valamint megannyi innen származott híresség életútját olvashatjuk a kispalasztikájuk alatt. A művészi zománc kispalasztikák kecskeméti neves zománcművészek maradandó értékű munkái.

A fal előtt két árbocrúdon a magyar trikolor és Katonatelep törvényes jelképeit ábrázoló, sárga-zöld lobogót lenget a szél.

Ezek előtt egy letakart szobor. Alkotója egy fiatal szobrász, nyilvános pályázaton nyert és készítette el. Körülötte már ott tolonganak, felvéve a protokoll szerinti alakzatot a helyi NAGYOK: Kecskemét polgármester asszonya (ő avat) képviselők és az emlékfalra felkerült nagyságok élő rokonai.

Jobbra csivitelnek a kis óvodások és az iskolások, mint a startra kész zabolátlan kiscsikók. A tanáredző végre rendbe rakja őket. Kezdünk.

A kicsik kezdik a himnuszszal, amit kis késéssel átvesz a lakosság. (Soha ilyen szépen nem hangzott itt Katonatelepen a Magyar Imádság!) Szép munka, kedves az ének, és a kórust vezető tanárnő!

A már ismert nagyszerű moderátorunk vezényel: Megnyitó beszéd jön:

A polgármester asszony dicséri a közösséget, kiemeli a művészi igénnyel megalkotott és megannyi műalkotást bemutató parkot, és tisztjének megfelelően lerántja a szobrot borító leplet.

Elismerő moraj: Egy díszkóvacs által készített szőlőbokr tetején süttöi vörösmárványból készült, félméteres szőlőfürt a szobor. A „genius loci” magyarul a hely szelleme!-Lábdübörgés, tombol a nép! Nagyon szép!

Sajnos a branül megint kiesett, a nővére ébreszt és kérdez, hogy mi az ami ennyire felizgatott? Mondom. Rám néz, de nyugodt vagyok! Ez csak a belgyógyászat!

Délutáni infúzió, alvás, újabb hagymázos álom jön a szememre. A moderátorunk invitál a SZABADIDŐCENTRUM ünnepélyes megnyitására a Platán utcába. Ez most merő formalitás, mert fiaink ezt a területet az első pálya elkészültével azonnal birtokolták. De a módi az módi. Mindennek megvan rendje, trendje! Áthömpölyög a tömeg, de a meleg miatt jelentősen fellendíti a nem messze működő helyi „hírközpontot”.

A sör hideg, csúszik a fröccs, a hangulat emelkedett lesz már némi beöntés segítségével is.

A mintegy 20 000 m² csodát nehéz szavakkal leírni. Észak felé nézve, szemben állva, baloldalt van Katonatelep egyik új büszkesége a nagy focipálya. Esti világítás korszerű LED-lámpákkal, egy kis helyiek által készített vasszerkezettű, de fedett lelátóval. Sajnos ez is kicsi lett. Sokkal több a nézőnk, mint ahogy terveztük. A sorra érkező lakosok elrendeződnek és érdeklődéssel figyelik a tribünnel szemben felállított pódiumon helyet foglaló nagyságokat. A város, a megye és a nagypolitika jeles prominens személyei „helyezkednek”, mint keringő bolygók a vezércsillag mellé. Őt nagyon érdekli a sport és a meghívást elfogadta.

A zenét rézfúvósok szolgáltatják, pattogó sportindulókat játszanak oly átéléssel, hogy ilyen zene mellett nem lehet nem lelkesedni!

A rendet megint „bejártatott moderátorunk állítja helyre: KEZDÜNK.

Az UNIO himnuszával indítunk stílusosan a pályázati pénzek arányát is meghálálva. A polgármester asszony most átadja a szót az ismert bankárnak, aki az MLSZ nevében méltat és buzdít. Majd a polgármester asszony mond egy beszédet.

Szó se róla, kicsit kampányízi, de teheti, itt vannak kézzelfoghatóan az eredmények is. Átvágják a szalagokat ők hárman.

Az égen közben a lakossággal zajuk miatt békülni szándékozó Grippenek és helikopterek jelennek meg. Elő-

ször a gyerekeknek szólnak kislabdákat, majd a magasból ejtőernyővel érkezik a nyitómérkőzés labdája.

Megjelenik a neves nemzetközi játékvezető és sípjára kiürül a pálya. Felállnak a csapatok:

KTSE-KTE (most ostromolja az NB II kapuját)

A kezdőrugás miniszterelnöki! Megvette, ha megvette rugja!

Öldöklő a pályán a küzdelem, és szívünk csücske a KTSE vezet. Zúg a KTSE. Nem látszik az osztálykülönbség. A bíró nem nemzetközi, s a KTE-nek fúj. Nem bírtam nézni, be mentem a pályára és próbáltam neki szabálymagyarázatot és továbbképzést tartani, de félbeszakította a mérkőzést! A NŐVÉRKE, mert kihúzta az infúziót. Itt az ebéd felkiáltással, és ne tessék kiabálni, hogy” le vele”!

Új tű, új kezelés és infúzió, az alvás és az álom ott folytatódik, ahol abbamaradt. A Versíró lekirás a pályáról, a képviselő rosszállóan nevet, de meg tovább minden. Nyertünk.

Már a mérkőzés kezdetét is zavarta, de vége felé egyenesen irritáló étel illatok érkeztek a nyaktagban rotyogó kondérok felől. Sok háziállat befejezett sorsa főtt, illatozott és ez különösen az ellenfél játékosainak figyelmét terelte el a játéktól. Ezt viszont semmilyen szabálykönyv nem tiltja.

Delelő után befejeződött a mérkőzés. A vendégek a már ismert sörasztalok mellé ültetve együtt a néppel falatoztak, és itták a jó homoki borfröccsöket.

Nincs megállás, mert a

grundpályán a Mathiasz kosárcsapat játszott bemutatót a Mercedes-Benz Akadémia csapatával. Hát a kosár nem igen megy szabadtéren. A FEL-FELTAMADÓ SZÉL EGYMÁS UTÁN FÚJTA KI A DOBÁSOKAT. De nyertünk, mert a tanár-mesteredzőnk ismerte a széljárást.

Ennek utána hivatalosan is megkezdődött az utcák bajnoksága. Első mérkőzés a Rezeda-Katona Zsigmond utca között indult. (Na ki nyert?)

Az idő gyorsan múltott és menni kellett a következő nagy meggnyitóra:

AZ INTEGRÁLT NEVELÉSI ÉS TELEPKÖZPONTBA invitált a moderátor. A felújított XIX. századi épület, telepünk egyik nagy paradigmája felújítva, és sok helyiséggel kibővítve szolgálja majd egy egészen újszerű módszerrel a nevelést Kecskeméten, és csak nálunk futó rendszerben a csecsemőkortól a 14 éves korig büszkeségeink emberre válását. A rendszer nagy előnye az egymással szoros kapcsolatban álló egységek között, hogy szinte játszva és stressz nélkül jut a gyerek egyik korcsoportból a másikba. Szinte kézzel a kézre adják a pedagógusok gyerekeinket.

Hirtelen harangszó tölti be a teret és oly hangosan szól, hogy felébredek. Felébredve nem tudom, hogy valóság volt vagy álom ami velem történt, de ekkor eszembe jut újra a Cicero idézet: „Az embereknek, akik mértékletesen és józanon élnek, álmuk rendszerint beteljesedik, amikor annak ideje elérkezett.”

Ebben hiszek én is.

TV

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Kecskemét-Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány
6000 Kecskemét, Katona Zsigmond u. 3. katonatelep@t-online.hu

Felelős kiadó: Lázár János, a kuratórium elnöke

Felelős szerkesztő: id.Tóth Viktor

Szerkesztő bizottság:

Borsos Mihály, Kisberk Hella, Tokodi György

Rovatvezetők:

dr. Kerényi Zoltán (kertünk – házunk)

Kisberk Hella (oktatás) | Obbágy Tiborné Netti (óvoda)

Laczay András (hit és erkölcs) | Lakosa Zsolt (sport)

Lázár János (Katonatelepiért alapítvány)

dr. Mezős Ottó ügyvéd (jogi rovat)

Nagysolymosi Andrea, dr. Serfőző Katalin (egészségügy)

Nyomtatás: Pendeprint, Nagykőrös | Készült 1000 példányban

FELHÍVÁS

Mindazok a Kedves Szülők, akik szeretnék, hogy itt Katonatelepen legyen bölcsőde, tegyenek írásbeli nyilatkozatot.

Aláírással kérem és igazolom, hogy ha létesül Katonatelepen bölcsőde, gyermekemet (gyermekemet) abban szeretném elhelyezni.

Név:

Cím:

A lapocskát Nagysolymosi Andrea védőnőnek és/vagy Obbágy Tiborné óvodavezetőnek adhatja le.

Főtér? Emlékpark?

Szagrális találkozóhely ünnepi megemlékezésekhez? Vagy csak egyszerűen: park. Az emberiség kulturális fejlődése során mindinkább igényelte lakott környezetében azokat a helyeket, amely helyeken megemlékezni, több embernek beszélgetni, vagy csak árnyas fák alatt megpihenni lehetett. A város építészetnek rendre része lett a parkok, terek építése a lakott környezetben.

Kezdetben a hitgyakorlásul szolgáló templomok környezetében épültek terek, parkok, amelyek részben a vallási igényeket szolgálták ki, pld. körmenetek a szagrális hitéletben. Később uralkodói nagyság hivalkodó igényévé alakult át e szokás, és a hatalom gyakorlásának központi épületei köré, vagy mellé épültek meg a mai napig funkcionáló díszterek.

A modernkor kezdetén az egyre inkább lakóövezetekbe tömörült emberek mindennapi életének lettek nélkülözhetetlen részei a pihenőparkok, kombinálva játszótérrel a kisgyermek számára.

Ma elképzelhetetlen, hogy egy Széchenyivárosnyi lakópark játszótér, pihenőparkok nélkül épüljön fel a leendő lakosok számára. A mai emberek életének nélkülözhetetlen részei a fás par-

kok, pihenőhelyek, oxigéndús övezetek.

Ebből a következtetésből jogosan adódik a kérdés, hogy egy mintegy háromezres lakosból álló falu – mint amilyen Katonatelep is – igényt tarthat-e egy főtérré, egy pihenőparkra, egy szagrális találkozó helyre, legalább egyre egy központi helyen? A válasz mindenki számára egyértelmű: igen!

Akkor miért is nincs ezidáig Katonatelepen egy ilyen célt szolgáló park? A múltat hiába is faggatnánk, attól ez a probléma az probléma marad, így hát nézzünk a jövőbe, és annak ígéretei lehetőségeibe! Van jelenleg a nagykőrösi út mellett egy Mathiász János emlékpark névre keresztelt hely, ahol ma kétségtelenül elhanyagolt, gondozatlan viszonyok vannak, s funkcionálisan nem tölti be rendeltetészerűen a célját. Mi ezzel

az állapottal találkoztunk a jelenlegi kormányzati ciklus alatt, s ebből a helyzetből indultunk ki közösen a Képviselő úrral a tényleges magvalósítás célja felé.

Vannak már vázlatok, elképzelések a tér funkciójának leginkább kifejező beépítésére, és lépések is lettek téve a megvalósítás felé. De mint minden beruházás ez is pénz kérdése, és miután pénzből mindig kevés van, így csak szakaszos ütemben épülhet meg egy minden igényt kielégítő, modern emlékpark, pihenőhely, (randevú központ).

Az itt élő embereknek jogos igénye az, hogy legyen egy köztér, egy park, ahol le lehet ülni beszélgetni – különösen a nyugdíjasokra gondolva –, vagy egy-egy ünnepünkre méltóképpen meg lehessen emlékezni.

Fontosnak tarjuk, hogy e helyen nyomon lehessen követni kicsiben Katonatelep történelmében kimagaslóan teljesítő személyiségek életútját, teljesítményét. Azaz legyen ez egyben egy olyan szagrális találkozóhely, ahol minden, a mindennapi élet-
hez köthető közösségi igény

az ünnepléshez adott lehet minden korosztálynak. Ahol meg lehet emlékezni nemzeti ünnepeinkről, de egyben pihenőhely is, park is, valamint dísz is Katonatelepnél.

Korábban írtam, hogy minden pénz kérdése, de ez csak részben igaz, mert egy parképítésnek sok olyan fázisa van, hol a segíteni akaró emberek számtalan módon közreműködhetnek jó szándékkal.

A park mindannyiunknak épül – mert épül –, most már csak az a kérdés, hogy az igényen túl valamit tenni is hajlandók vagyunk-e érte!

Az elképzelések szerint egyszerre lenne ez pihenőpark, szagrális megemlékezőhely, valamint a kicsik számára szabadidőközpont játszótérrel.

A város vezetése kész anyagilag támogatni a célt ütemezve, s a további már rajtunk áll. Figyelje mindenki az e helyre célzott felhívásainkat a Katonatelepi Közinyek újságban, vagy a közösségi oldalainkon. Várjuk a segítő kezeket, mert csak a jó munkának ízes a gyümölcse!

BM

Évkezdés az óvodában

A nyár folyamán az óvodában némi felújításra került sor: a konyha és a hozzá tartozó kiszolgáló helyiségek, valamint egy gyermek mosdó (ami az elmúlt években többször is beázott) festése történt meg központi szervezéssel.

Az udvari játékokat, külső ajtókat, korlátokat lefestettük. Falu György képviselő úr segítségével az udvarunkon található betonos rész gumiburkolatot kap a közeljövőben, így szüntette meg annak balesetveszélyes mivoltát és téve alkalmassá motorozásra, rollerezésre.

A KIK-FOR egyik szakembere is járt óvodánkban a nyár folyamán. Kiderült, hogy a város vezetése betervezte a két legrégebbi csoportszobánk nyílászáróinak cseréjét, ennek lebonyolítása folyamatban van. Reméljük, hogy minél hamarabb élvezhetjük az új ablakok áldásos működését. A régiek már valóban nem megfelelően látják el funkciójukat: a szél befúj, az eső beesik.

Ezen a nyáron két fázisban voltunk zárva: 06.22-től 07.17-ig és 08.10-től 08.19-ig. Ez a második zárás volt a takarítási időszak, ami alatt a dajka nének az összes csoportot, a csoportok játékeit és a közös helyiségeket is kitakarították, lefertőtlenítették. Így szeptember 1-jén tiszta, szép környezetben tudjuk fogadni a gyerekeket.

Ebben az évben is elmondhatjuk, hogy mind a négy csoportunkat megfelelő létszámmal tudjuk indítani. A mai napig úgy tudtuk, hogy két 25 és két 20 fős csoportunk lesz, de csak augusztus utolsó hetében hárman telefonáltak férőhelyet keresve gyermeküknek. Mivel van még helyünk, valószínűleg az összlétszámunk 93 fő lesz.

Az óvó nének a nyár végén felkeresik az új óvodásokat otthonukban, családlátogatást végeznek. Ez egy remek alkalom arra, hogy a kisgyerekekkel a saját környezetükben ismerkedjenek, beszélgesse-
nek, játsszanak. Ilyenkor apró ajándékokkal is kedveskednek a gyerekeknek, akik az óvodába lépéskor már ismerősnek tekinthetik a dolgozókat. A szülőkkel is ez az első olyan alkalom, ahol csak velük tudnak beszélgetni a családi szokásokról, az otthoni nevelésről, a kisgyerekről.

Szeptembertől pedig minden csoport szeretettel várja a régi és az új óvodásait is.

Nagyon köszönjük azoknak a szülőknek az együttműködését, akik a nyár során befáradtak az óvodába, és kitöltötték az étkezéssel kapcsolatos nyomtatványokat. Munkánkat nagyban segítették, az ő adatait már sikerült feldolgoznunk.

1975-2015: Negyven éves a Katonatelepi Óvoda

Az újság augusztusi számában az óvodában készült fotókból adtunk közre néhányat. Reméljük örömmel nézegették a régi fényképeket és jókat derültek azok, akik felismerték magukat a fotókon. Egy-egy évforduló kapcsán érdemes visszapillantani, felidézni a régi pillanatok, hogyan is kezdődött, hová jutott, merre tart, milyen jövő elé néz az óvoda. Beszélgettünk Sárosiné Zsíros Évával, aki 32 éven át volt az óvoda vezetője.

– Hogyan is kezdődött?

– A hetvenes években egyre több család kezdett el építkezni Katonatelepen. Ezek jórészt kisgyermekes családok voltak. Felmerült az igény, hogy immár a településnek nem csak iskolára, hanem óvodára is szüksége van. Fazekas Ferenc és Szegedi Sándor voltak a kezdeményezők, ők kezdték el szervezni az óvoda létesítését. Az akkori Városi Tanács részéről anyagi segítség érkezett ugyan, de az óvoda megépülése jórészt Fazekas Feri bácsi, Szegedi Sanyi bácsi elszántságán, szervező készségén, a Szőlészeti Kutató Intézet és a helyi lakosság segítő készségén múlt.

– Mikor nyílt meg az óvoda, milyen létszámmal?

– 1975. május 5-én nyílt meg az óvoda a felépült 1 csoportszobában. A megnyitón jelen volt Mező Mihály Tanácselnök és Gyulai Tibor, az akkori Terv Osztály vezetője is. Én a Ceglédi Úti Óvodában dolgoztam amikor felkértek, hogy legyek a Katonatelepi Óvodának vezetője és egyetlen óvónője, hiszen a személyzet 1 óvónő és 1 dajka néni volt. A dajka Veszprémi Ferencné Rózsika néni, aki sok éven át dolgozott az óvodában. A kezdő gyerekcsoport 24-25 főt tett ki, akik közül többen szeptemberben már mentek az iskolába.

– Milyen feltételek mellett működött az óvoda? Milyen lehetőségek voltak a fejlesztésre?

– Amikor megnyílt az óvoda nagyon kevés felszerelésünk volt. Az udvaron alig voltak játékok, és maga az óvodai udvar is rendezetlen volt. Fej-

lesztésre minimális költség volt, így el kellett kezdeni az óvoda menedzselését. Első komoly felajánlást 20.000 Ft-tal egy Vadásztársaságtól kaptuk. Az évek alatt az óvoda azért tudott fejlődni, előrehaladni, mert mindig tette kész szülői gárda állt mellettem. Az óvoda beindulását követően minden évben valamit létrehoztunk velük közösen. Elkészült a homokozó, majd megépítettük a babaszobát, udvari játékokat állítottunk fel. Ugyancsak szülőkkel közösen betonoztuk az udvart, ahol aztán tornázni, külni lehetett a gyerekekkel. Járdá sem volt, esős napokon hatalmas sár vette körül az óvoda bejáratát. A betonozás is közös összefogással történt, helyi lakosok és szülők munkája által készült el.

– A nyolcvanas években hány gyermek járt az óvodába, hogyan alakultak a feltételek és az óvodai személyzet létszáma?

– Az óvoda udvarán volt még egy terem, amit sokáig tanteremként, majd tornaszobaként használt az iskola. Az udvar egy része is az iskolához

tartozó futball pálya volt. Fazekas Feri bácsi iskolabővítő tevékenysége során változtak a körülmények az óvodában is. Az iskola új szárnyának megépülése után az óvodánál lévő terem átadták nekünk, és az iskolában létesült sportpálya megnyitása után az udvarunk is bővült.

1984-ben immár az iskolától megkapott teremmel bővülve 54 gyerek járt az óvodába 4 óvónő és 2 dajka irányította az óvodások életét. A terem elkészülése is rengeteg szülői segítséggel valósulhatott meg. Anyagot központilag kaptunk, de a munka részét már a szülőkkel közösen szerveztük és végeztük el. Jöttek apukák parkettázni, lambériázni, festeni, az anyukák varrtak nekünk. Rendbe tették a sportpályát, fákat ültettek. Ezek a közös munkák hihetetlenül összekovácsolták a szülői gárdát. Az óvodai emlékeim legmeghatározóbb eleme az ottani emberek, szülők, helyi vállalkozók segítőkészsége, akarata, amelyek tettekben nyilvánult meg. Ezek az emberek tenni akartak azért, hogy gyerekeiknek jobb körülményeket tudjunk teremteni, helyt álltak az óvodáért és magáért a településért is. Meghatározó és hihetetlen erőként volt jelen a munkám során ez az emberi hozzáállás, magatartás. Szerencsés vagyok, hogy ilyen embereket ismerhettem meg, ilyen szülők vettek körül és segítettek a munkámat. Ezek a szülők szeretettel nevelték gyermekeiket és mindent megtettek azért, hogy jobb körülményeket teremtsenek számukra. Az óvoda és a szülők közötti jó kapcsolat megmutatkozott rendezvényeinken is, hiszen mindig nagyon jó hangulatúak voltak az óvodai farsangok, kirándulások, gyereknapprogramok, közös főzések.

– Hogyan alakult a későbbi jövője az óvodának?

– Katonatelep egy folyama-

tosan fejlődő település rész volt. Egyre több család költözött ide, és egyre több gyerek került az óvodába, amely további csoportszoba építését tette szükségessé, többlet munkaerő alkalmazásával, míg végül egy 4. csoportot az iskolában átadott teremben alakítottunk ki, mellyel 8 óvónőt és 5 dajkát foglalkoztattunk.

– Milyen volt az óvoda és az iskola kapcsolata?

– Munkám során az volt a cél, hogy a gyerekek képességeikhez mértén, játékos formában fejlődjenek és boldogok legyenek. Az iskolával mindig jó kapcsolatot ápolunk, hiszen egymásra kell, hogy épüljön az óvoda-iskola átmenet. Közösen segítettük az iskolába történő beilleszkedésüket a gyerekeknek. Fazekas Feri bácsi törekvései azt hiszem engem is „megfertőztek”. Ahogy az iskola is fokozatosan fejlődött, én is ezt a vonalat követtem a magam eszközeivel.

– Hogyan összegezné a Katonatelepen eltöltött 32 évét?

– Hálás vagyok a sorsnak, hogy ezt a lehetőséget adta nekem. Bár sosem laktam Katonatelepen, de énem egy nagyobbik része katonatelepi volt mindvégig. Hatalmas húzóerő volt az ott élők partnersége, amely által elképzeléseim meg tudtak valósulni. Az ottani emberekkel, szülőkkel mély emberi kapcsolataim alakultak ki, és szeretetük a mai napig elkísér. Jó érzés kilátogatni Katonatelepre, találkozni felnőttekkel, gyerekekkel, akik szeretettel üdvözlnek és vesznek körül. Ez a szeretet és tisztelet mai napig erőt és hitet ad. Szép emlékeim vannak, ahogy együtt alakult, épült, haladt az óvoda mindannyiunk közös hite és munkája nyomán. Visszatekintve a Katonatelepen eltöltött 32 évemre, úgy gondolom ma is ugyanígy csinálnám.

Szeptember 1-jén megkezdődik ismét a tanulás. A Mathiász Iskolában a 2015/2016-os tanévben 154 diák tanul. A sok éve 7 évfolyammal működő iskola az idei tanévtől ismét 8 osztállyal üzemel. Ez a helyzet természetesen új feladatok elé állította az iskolavezetést. Az új osztályt el kell helyezni, új tantermet kellett kialakítani. Ez a terem a rajz teremnek és technika szertárnak használt helység volt. A felújítás a tanév kezdésére megtörtént önkormányzati finanszírozással. A felújítás során falbontással egy légtér lett kialakítva, 1 átjáró ajtó szükségtelen volt így megszüntették, a hiányzó radiátort pótolták és a meglévő igen régicseréltek. A padló laminált burkolást kapott, kapcsolókat, konnektorokat átszerelték, tábla világítót felszerelték, és teljes körű festés történt. A terem 33,6m², melyben a legkisebb létszámú 7. osztály lesz elhelyezve.

Az iskola épületét, környezetét igyekezzük folyamatosan karban és rendben tartani. Ez természetesen nem könnyű feladat akkor, amikor egy ilyen nagy udvarral, ekkora épülettel rendelkező intézményben nincs udvaros, karbantartó. Évente két alkalommal van hivatalosan fűnyírás, ezt év végére és évnitóra szoktuk időzíteni. A köztes időben másik iskolából átkért közmunkások segítenek az udvar rendbe tételében.

Az idei tanévtől 8 évfolyamra kiegészült az iskolai osztályok száma, és a felmenő rendszerben jövő többlet órák lényegesen megnövekedtek az iskolai összes óraszámokat. Jelenleg valamennyi pedagógus a maximális 26 órában, 4 fő gyakornok a törvény szerint megengedett 20 órában, a tagintézmény vezető 9 órában tanít. A feladat tehát jelentősen nőtt, amelyet 14 fő pedagógus lát el, igénybe véve az eddigi áttanítókat is, létszámbővítést egyelőre nem engedélyeztek. A gyerekek terhelése is nőtt, naponta 6-7 órájuk van felső mind az alsó tagozaton.

Az új 1. osztály létszáma 16 fő. Tanítójuk augusztus utol-

Becsengettek

só hetében 2 délelőtti játékos gólyatábor szervezett. A tanévnitón a 8. osztályosok kísérik be az elsőöket az iskolába és feltűzik ingükre az iskola jelvényét.

A Líra Alapfokú Zeneiskola keretén belül folytatódik a zene-tanulás az előző évek gyakorlatához hasonlóan. Lehetőséget nyújt az iskola citera, gitár, zongora, szintetizátor,-

A TANÉV RENDJE

A 2015/16-os tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet, a 28/2015. (V.28.) EMMI rendelet szabályozza.

Szorgalmi időszak:

Az év első tanítási napja 2015. szeptember 1. (kedd), utolsó tanítási napja 2015. június 15. (szerda)

A tanítási év első feléve 2016. január 22-ig tart

A tavaszi szünet 2016. március 24-től 2016. március 29-ig tart.

A szünet előtti utolsó tanítási nap 2016. március 23. (szerda)

A szünet utáni első tanítási nap 2016. március 30. (szerda)

Nagy rendezvényeink:

Szüreti nap:

2015. szeptember 26.

Egészségnap:

2015. október 17.

Mathiász bál:

2015. november 21.

Farsang:

2016. február 5.

A Mathiász János iskola tanári kara a 2015-16. tanévben

Felső sor: Lakosa Zsolt, Csepesz Ilona, Gaál Zsuzsanna, Bognár Éva, Juhász Andrea, Szakonyi Éva. **Alsó sor:** Ádám Laura, Katona Noémi, Bónáné Zsigmond Zsuzsanna, Szabó Judit, Bardóczky Judit, Kisberk Hella, Jakubekné Rusznyák Zsuzsanna

furulya, trombita és szolfézs oktatására.

Az idei tanévben is támogatja csapatainkat a Mercedesz Benz Kosárlabda Akadémia, valamint a MKOSZ által szervezett „Dobj kosárba” program keretében ugyancsak edzenek és versenyeznek a legkisebb korcsoportosok.

Hagyományos szakköreinket az idei tanévben is meghirdetjük:

- Művészeti szakkör
- Természetvédelmi szakkör
- Dráma szakkör
- Informatika szakkör

A szülők értesítése az első félévben elért tanulmányi eredményekről: 2016. január 29.

Tanítási szünetek:

Őszi szünet: 2015. október 26-tól október 30-ig tart.

A szünet előtti utolsó tanítási nap október 22. (csütörtök)

A szünet utáni első tanítási nap november 2. (hétfő)

A téli szünet 2015. december 21-től 2015. december 31-ig tart

A szünet előtti utolsó tanítási nap 2015. december 18. (péntek)

A szünet utáni első tanítási nap 2016. január 4. (hétfő)

Családi nap:

2016. május 28.

Ballagás:

2016. június 17.

Tanévzáró:

2016. június 23.

Iskolánk által hirdetett versenyek:

„Gyermekvilág” megyei szintű rajzpályázat általános iskolásoknak

„Nyitnikék” városi szintű rajzpályázat óvodásoknak

„Mathiász-Matekász” városi szintű levelező verseny alsó tagozatosoknak

A Mathiász Iskola tanévnyitó ünnepségén a 8. osztályos tanulók feltűzik az iskola jelvényét az 1. osztályosoknak

Elkezdeni, megújulni...

Mire ezek a sorok megjelennek, már javában benne vagyunk az őszben. Az iskola hetek óta tart, lassan talán belerázódunk a mindennapokba, a nyári pihenés pedig szép emlékként él bennünk, még akkor is, ha pihentető hatását már nemigen érezzük. A szeptemberi indulás talán sok család életében hozott változást iskolakezdés, vagy iskolaváltás formájában. A változás életünk része, új munkahely, új családi helyzet, vagy bármilyen egyéb bármikor elérhet minket. Van, hogy minket ér utol a változás, van, hogy mi változtatunk, egy azonban biztos: az életünkben rendre szükség van arra, hogy újat kezdjünk. Vagy új helyzetek mellett döntünk, vagy a régit próbáljuk megújítani. Hogyan lehet felkészülni erre?

A Szentírás különböző emberek élettörténetét élénk adva mutatja meg, mit tesz Isten az emberi lelkekben, hogyan formálja a belsőt, a lelket. Ezekből a lelki formálódásokból születnek aztán döntések, melyek sokak életét befolyásolhatják. Én most egy olyan ember példáját hozom ide, aki a Bibliát nem ismerő, egyháztól távolabb élő emberek számára is ismert lehet. Ő Salamon, akit mint bölcs uralkodót tartunk számunk. Elindulásaink és megújulásaink közben érdemes egy pillantást vetni az ő uralkodói indulására! (Biblia, Királyok első könyve 3. fejezet) Mit tanulhatunk ebből?

– Legyünk tisztában a saját feladatunkkal! Vannak, akik mindenbe belekapnak, de semmit nem csinálnak végig. Nem mélyülnek el eléggé semmiben. Mások mindent elvállalnak, ami éppen szembejön velük és ki se látszanak a feladatok közül. Ennek eredménye, hogy az igazán fontos dolgokra nem marad idő, állandó lesz az időzavar és a „nem tudok megfelelni” szorító érzése egyre inkább eluralkodik rajtunk. Az is előfordul, hogy mást sikeresnek látunk valamiben, így hát mi is ugyanabba

és ugyanúgy kezdünk bele, az eredmény azonban nem biztos, hogy a várt lesz. Le kell számolni azzal az illúzióval, hogy mindenhez értünk, mindent meg tudunk tanulni és mindent nekünk kell elvégezni. Van olyan feladat, ami a miénk és van, ami nem. Salamon tökéletesen tudta, hogy királyként egy országot kell vezetni. Így hát nem avatkozott olyan dolgokba, amit egy papnak, földművesnek, vagy éppen iparosnak kellett elvégeznie. A feladataink személyre szabottak, Istentől kaptunk mandátumot. Legyünk tisztában azzal, mi az, ami valóban a miénk és azt tegyük teljes erőbedobással. Tekinthejtük úgy ezeket a feladatokat, hogy Istentől kaptuk őket, ő pedig tudja mit, és mennyit bírnak el. Bizzunk ezért benne és bizzunk magunkban!

– Tudnunk kell a határainkat! Salamon azt mondja Istennek, hogy túl fiatal a feladathoz és nincs a szükséges tudás, tapasztalat birtokában. Nem szégyen bevallani a határainkat. Alázatossá tesznek és megtanítanak becsülni a többi embert. Nem kell kompenzálni, bizonygatni mások előtt, hogy mi jobban értünk a dolgokhoz. De lehet el-

mondani Istennek és kérni, hogy segítsen a határaink elhordozásában és pótolja ki azt, amihez nekünk nincs erőnk, tehetségünk, tudásunk!

– Legyen élő kapcsolatod Istennel! A jól működő kapcsolatok (házasság, barátság, rokon kapcsolatok) elég erőt, hőt, biztatót biztosítanak ahhoz, hogy el tudjuk végezni azt, ami ránk bízott. Mai szemmel furcsának tűnik, hogy Salamon uralkodása kezdetén 1000 állatból mutat be áldozatot. Ez akkor azt jelentette, hogy tudja, tartozik Istennek és el akarja nyerni jóindulatát. Ma gyakran elvlasztjuk egymástól életünk kézzel fogható és spirituális-lelki részét. Ez utóbbira kevesebb hangsúlyt fektetünk. Ugyanakkor egyre többen mutatnak rá arra – és talán tapasztaljuk is – hogy stabil lelki háttér nélkül feladatainkat sem tudjuk kellőképpen, a kívánt módon elvégezni. Fontos lenne befelé és felfelé figyelni. Ami Salamonnak a bemutatott áldozatok nagy száma volt, az számunkra már egészen más lehet. Lelkünk erősödésére szükséges az imádság, amikor elmondjuk Istennek, hogy mit érzünk, gondolunk. Elmondjuk, mi foglalkoztat, terhel bennünket és mi az, amiért hálások lehetünk. Nyilván rengeteget segít, ha ezt megoszthatjuk mellettünk álló embertársunkkal. De az imádság, az Istennel megélt kapcsolat felemel. Olyan, mint egy kilátótorony: bár lentről is látom az utat és tudom merre jártam és hová tartok, de a toronyból egészen biztosan látszanak az irányok és utak. Az imádkozó ember ezt élheti meg,

Laczay András
református-lelkész
vallásánár

ezért kell feladataink közt is keresni és megélni az Istennel való kapcsolatot.

– Kérd Istentől azt, amire szükséged van! Salamon imádkozott Istenhez, aki válaszul óriási lehetőséget adott neki: kérnie lehetett valamit, ami fontos. Ő a bölcsességet, a jó és rossz megkülönböztetésének képességét kérte. Ahhoz, hogy eligazodjunk az életben, a feladataink között, talán nem is kellene több mint különbséget tenni jó és rossz között, bölcsnek lenni és mindenek felett szeretni.

Hűségesek vagyunk-e feladatainkhoz? Hogyan állunk neki valaminek és hogyan kezdünk újat? Hiszem, Isten elégedettnek akar látni minket az élet minden területén. Ehhez szükséges, hogy mindent lelki módon közelítsünk és éljünk meg: tudjuk a feladatunkat, legyünk tisztában a határainkkal, legyen kapcsolatunk Istennel és kérjük el azt, amire valóban szükségünk van!

Laczay András

Szeptember már az előszobája a természet téli pihenőre való felkészülésének, de talán a legtermékenyebb és teendőikkel teli időszaka.

Augusztusban, az idén is, fordulatot idéjzárás feltételek alakították a kiskertben, vagy az üzletszerűen az agrárgazdaságban dolgozók életét. A természet ebben az évben is sokféle arcát mutatta, sajnos néha szélsőséges megnyilvánulásokkal. (1. ábra) Sok száz éves népi megfigyelések bizonyítják, hogy augusztus második dekádjával (kb. az augusztus 20. előtt és után 5-10- napi intervallumban, a nyár búcsúzik, lehűlés és esősebb idő köszönt be, és bár még lesznek meleg, sőt forró napok, a nappalok rövidülése miatt már csak az őszi szépeit élvezhetjük.

Dr. Kerényi Zoltán

A teljesség igénye nélkül néhány fontosabb kerti munkát, teendő:

- Gyomláljuk ki a zöldségeskerteket, ültessük el a tavasszal virágzó növények hagymáit
- Kezeljük téli műtrágyával a pázsitot (magas káliumtartalommal)
- Takarítsuk ki az üvegházat, és fertőtlenítsük a padokat és az asztalokat Vessük el a zöldsalátát, és tegyünk fölé üveges védőkeretet, hogy megóvjuk a fagytól

- Az egynyári növények és füvek dugványait készítsük elő beltéri gyökereztetésre
- Tisztítsuk meg a paradicsomtöveket, hogy gyorsítsuk az érést
- Takarjuk ki, és szellőztessük a pázsitot
- Vessük el a zöldsaláta-magvakat, és tartsuk készenlétben az üveges védőkereteket
- Tisztítsuk meg a rózsabokrokat és alkalmazzunk egy utolsó kezelést gombaölő szerrel a peronoszpórára és a fekete-foltosodásra hajlamos fajtáknál
- Szüreteljünk le az almát, a romlottakat pedig tegyük a komposzthoz
- Vágjuk le az elhalt virágfejeket a krizantémokokról, hogy meghosszabbítsuk a virágzás idejét
- Ültessünk fokhagymát, póréhagymát, hogy legyen jövő nyárra.
- Ültessük szét a bazsarózsátöveket és más tavasszal és nyáron virágzó évelő növényeket
- Ültessünk tavasszal virágzó virághagymákat, ültessük ki a szabadgyökerű dáliaikat
- Takarítsuk ki a rózsabokrokat és most utoljára kezeljük gombaölő szerrel az érzékeny fajtákat
- Miután lemostuk és átültettük, óvatosan vigyük be a szobanövényeket, és állítsuk be a növekedésükhöz szükséges fényviszonyokat, hogy pótoljuk a természetes fényt
- Ültessük el a telet jól bíró árvácskákat és őszi egynyári virágokat (körömvirág, szegfű, díszkel és díszkáposzta)
- Metsszük meg a málna- és szederbokrokat
- Folytassuk a gyógynövények, füvek, és virágok betakarítását szárítás céljából
- Ültessük szét a szakállas írisz-töveket, és más túlszaporodott tavasszal és nyáron virágzó évelőket

FŐBB SZEPTEMBERI TEENDŐK:

Augusztus végétől általában szeptember végéig tart a legfőbb betakarítási szezon, szeptemberben leginkább a szőlő, az alma és a szilva betakarításával és feldolgozásával kell foglalkoznunk.

Előző lapszámunkban már jeleztük több korai fajta érésével és szüretelésével kapcsolatos teendőket. A csemegeszőlőkkel kapcsolatban most egy fontos tényezőre hívnánk fel a figyelmet.

A júliusi és augusztusi forró napok miatt a bogyók cukortartalma gyorsan növekedett, de egyúttal töppedtek is a szőlők, majd a hirtelen lezúdult nagy csapadék miatt a bogyók felrepedtek és támadásba lendült a szürkepenész, a botrytiszes rothadás. (1. fotó). Sajnálatos módon ebben az időszakban már nem lehet permetezéssel megvédeni a termést az egészségügyi várakozási idő miatt (Ez többnyire 20-30 nap, néhány drága szer esetén is 3-4 nap.).

A saját fogyasztásra szánt csemegeszőlők esetében is ügyeljünk a permetezés elhagyására és távolítsuk el a rothadt szemeket a fűrtől. Vonatkozik ez arra is, ha szőlőlevet, mustot, vagy esetleg bort akarunk készíteni.

A növényvédelem fő teendője szeptemberben elsősorban a rothadás megakadályozása, ahol ez az egészségügyi szabályok szerint még megtehető. Permetezés esetén most már – tekintettel a következő hetek időjárására is – a kontaktszerek kijuttatását javasoljuk. Réz és kén hatóanyagú készítmények közül válasszunk. A későbbi hónapokban még részletezzük a tél előtti növényvédelmi munkákat. A botrytis (szürkepenész) elleni szerek nagy választékban találhatók meg a gazdaságokban, és különösen a későbbben érő fajtáknál még van lehetőség ezek alkalmazására. A szőlőben a gommó növényekre is fordítsunk figyelmet. Sok ültetvény mostanra erősen kigyomosodott, a nyári kezelést glifozát tartalmú készítménnyel végezzük el.

Egyre több termelőnél előfordulnak térségünkben az amerikai lepkecabóca által okozott tünetek. Feltűnő ismertető jele az időnként igen nagy mennyiségű fehér, vattaszerű viaszváladék, melynek védelmében a lárvák és nimfák fejlődnek. (3. fotó) Ezt a fehér váladékot már

május végétől gyakran láthatjuk a tápnövényei levelén, szárán. A tápnövények között van a szőlő is, de számos más dísz és kultúrnövény. A kifejlett lepkecabócák (5-8 mm nagyságúak) júliustól már megfigyelhetők, repülni is képesek, így könnyen és gyorsan terjednek. Tojásai a fás szárú tápnövények kérgén vészlik át a telet. Háztetőszerűen összecusokott szürkésfehér, viaszporral borított, ezüstös szárnyai és sárga szemek könnyen felismerhetővé teszik. A növényeken pattanva közlekedik. A növények levél fonákán, sarjhajtásokon végzett szívogatás következtében ragacsos mézharmatot ürít, melyen fekete korompenész telepszik meg. Leggyakrabban károsított növényfajok a fafélék, de közel 100 tápnövénye között gyümölcsfák és a szőlő is szerepelnek. Védekezési lehetőségként az olajos készítményekkel történő, tél végi lemosó permetezés gyéríti az áttelelő tojásokat. A már kifejlett állat ellen lehet kontakthatású, de célszerűbb felszívódó szereket használni, vagy kombinálni a kettőt, a kezeléseket pedig ismételni is szükséges. A felszívódóak közül az Actara kiemelkedően hatékony ez ellen a kabócafa ellen is.

Előkészületek a szőlő szüretelésére és feldolgozására

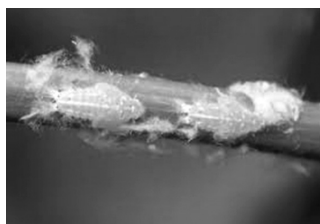
Előző lapszámunkban részleteztük a szüretre való felkészülés lényeges elemeit, a szőlő betakarításának lehetséges módjait. Most a szőlő bornak, szőlőlénnek való feldolgozásnak előkészületeiről adnánk rövid összefoglalót elsőként a préselésről, lé nyérésről, a must kezeléséről és az erjesztésről.

Amennyiben a szőlő feldolgozásához szükséges eszközöket átvizsgáltuk, javítottuk, fertőtlenítettük, a feldolgozó helység tisztaságát, ellenőriztük és beszereztük a kénezéshez szükséges anyagokat (borkén, fajélesztő, tápanyag, enzim), megszervezhetjük a szüretet a szőlő mennyiségének függvényében. Első feladat a szőlő egészségi állapotának szemrevételezése. Ha a rothadt szemek mértéke 10% alatt van, eszközeinktől függően bogvozzuk és zúzzuk a termést. Sok esetben, eszköz hiányában az egész fürtöket zúzzák és töltik a présbe, de előtte szükséges megszabadulni a kocsányok nagyobb részétől, akár kézzel, akár egy fa vagy műanyag villa segítségével. A présbe kerülő zúzott kocsány keserűvé, könnyen oxidálhatóvá teszi a mustunkat, majd később a borunkat is. Igaz, a kocsánnyal együtt történő préselésnél könnyebb a lé kinyerése, és nem kell annyiszor lazítani. Ha bogvoztuk és zúztuk a termést, és nincsenek rothadt részek a cefrében, azonnal kénezzük meg 20 gramm(2 deka) / 100 kg cefre porított borkénnel.

Figyelem: ha termésben sok volt a rothadt szem (több mint 10%), ne kénezzünk, csak majd később a mustot!

A leírt javaslatok fehér bor készítés esetén alkalmazandók. Ne préseljük túl a szőlőt, mert kellemetlen, húzós ízek kerülnek a mustba. Amennyiben könnyed gyümölcsös jellegű, nem érlelésre szánt bort szeretnénk készíteni, okvetlenül tisztítsuk meg a mustunkat, legegyszerűbben egy éjszakán át hideg helyen történő ülepítéssel. Célszerű az erjedés késleltetéséhez itt

még 10 gramm/100 l must borként hozzáadni. 12-14 óra ülepítés után a tiszta mustot lefejtjük a must aljáról és a tiszta musttal folytatjuk a munkát, akár szőlőlevet, akár bort kívánunk készíteni. Ha nagyon jó eredményt akarunk elérni, célszerű a musthoz (vagy akár már a cefréhez is) pektinbontó enzimet keverni, ami kisebb kiszérelésben is kapható a gazdaboltokban, és fajlagosan nem túl magas a költsége, hiszen keveset kell használni belőle. Ezután következik a must összetételének korrekciója, a cukortartalom, a savasság és a tápanyagok kiegészítése.

Amerikai lepkekabóca
(Forrás: Syngenta)

A must összetételének javítása több okból történhet. Kedvezőtlen évszakokban szükségessé válhat a must cukortartalmának növelése, savtartalmának szabályozása (csökkentése vagy növelése), és az élesztők számára fontos tápanyagok kiegészítése, pótlása. A must tisztítása során óhatatlanul is csökken a nitrógentartalmú anyagok, a vitaminok koncentrációja, ami az erjedés lefolyásában problémákat okozhat. Ezért a törvényesen szabályozott kereteken belül szükséges a must összetételében bizonyos korrekciókat alkalmazni.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozással a borok édesítésére és a mustjavításra vonatkozó előírások lényegesen megváltoztak. A must és a bor

Szőlő bogyók rothadása repedés után (dr. Hajdú Edit felvétele)

cukortartalmának növelését alkohol tartalomra átszámítva szabályozzák. Ez Magyarországon 1,5 ttf%, amivel nem haladhatja meg a borunk a 12,5% alkoholtartalmat, vagyis egy 19,5 mustfokos alap mustból származót. Mindenképpen megéri beruházni egy mustfokológát, hogy tudjuk kell-e, és milyen mértékben javítani a mustunkat.

A 2015-ös évszámot minőségi jegyei még nem véglegesek, az azonban már most látható, hogy a nagyon magas júliusi hőmérsékletek miatt az almasav egy része már a bogyókban elégett, és kevésbé savas évszám elé nézünk. A mustok savasságát tehát be kell állítani, nem szabad várni a bor állapotig. Minél savasabb egy must, minél alacsonyabb a pH-értéke, annál biztonságosabb mikrobiológiai szempontból az erjedés, és annál hatékonyabb az adagolt kén-dioxid.

Amennyiben a mustunkat tisztítottuk, vagy az évszám miatt a mustunk tápanyagban szegény, a tisztítás mértékétől függően tápanyag utánpótlást kell biztosítanunk élesztőtápsó formájában.

Az élesztő tápsók rendszerint az élesztők számára hozzáférhető nitrogént, foszfort valamint vitaminokat és egyéb biológiailag aktív anyagot tartalmaznak. A hazai segédanyag forgalmazók

széles palettával rendelkeznek élesztőtápsókból, az egyszerű, olcsótól a különleges igényeket is kielégítő, drágább fajtákig. Valamennyi készítmény megfelel a hazai és nemzetközi előírásoknak, és hozzáférhetők a gazdaboltokban. A tápanyagokat a kiszérelésen megtalálható használati utasítás szerint alkalmazzuk. Az új kutatások és a tapasztalat szerint a leghatékonyabb, ha tápsó felét adjuk az erjedés kezdetén a musthoz, és csak mikorra lassul az erjedés üteme, adagoljuk hozzá a maradékot.

A mustok erjesztésének egyik legfontosabb eleme az erjedő közeg hőmérsékletének állandó szinten tartása, az erjesztésre szánt must típusától és az előállítani kívánt bor jellemzőitől függően. Az erjedési dinamika az állandó erjedési hőmérséklet biztosításával és a cukorfogyás nyomán követésével kontrollálható. Az erjesztést irányítottan és szabályozottan végzik el. A mustok ülepítésekor a természetes élesztő flórát eltávolítják, ezért a technológiai célnak megfelelő élesztő starter kultúrát kell alkalmazni. Igen fontos a megfelelő típusú fajélesztő kiválasztása és szakértői alkalmazása.

A fajélesztők igen nagy választékához lehet hozzájutni a gazdaboltokban, kis kiszérelésben is.

Az erjedési hőmérséklet beállítása a mustok különböző típusú hőcserélőkön történő lehűtésével, az erjedési hőmérséklet fenntartása pedig a keletkezett hő folytonos elvezetésével oldható meg. Kiszérelésben alkalmazható módszer a szárzajlégnak a mustba való keverése, amikor legalább az induló hőmérséklet csökkenthető. Az erjesztő tartályok nagy része ma már hűtőköpennyel ellátott, és a hűtő közeg akár hideg kútvíz is lehet.

A borok erjedés utáni kezeléséről következő lapszámunkban írunk.

Mit tehetünk, ha allergiás náthánk van?

A nyár végét és az ősze elejét sok ember számára megkeseríti, az ún. szénanátha, amit másképpen szezonális allergiás náthának nevezünk.

A nyár végét és az ősze elejét sok ember számára megkeseríti, az ún. „szénanátha”, amit másképpen szezonális allergiás náthának nevezünk.

Mi okozza ezt a kellemetlen tünet együttest?

Abban az esetben, ha valamilyen külső, levegőben terjedő anyaggal szemben szervezetünk védekező mechanizmusai felérsődnek és az orr nyálkahártya gyulladása alakul ki, akkor beszélünk allergiás nátháról. Ezek az anyagok lehetnek a virágporok, gomba spórák, házipor, atka ürüléke, állati szőr, stb.

Az allergiás reakciók során az immunrendszerünk „túlműködése” okozza a tüneteket. A náthához a szem viszketése kötőhártya vörössége is társul. Mindezek következtében fáradtság, fejfájás, koncentráció képesség csökkenése is nehezíti életünket.

Ha nem kezeljük a tüneteket, idővel a légutak többi részében is kialakulhatnak allergiás tünetek, így rekedtség, irritáló köhögés, illetve a hörgők gyulladása esetén asztma.

Mit tehetünk, hogy a tüneteket csökkentsük?

1. Étkezés:

Vannak ételek, amik a tüneteket fokozzák, ún. Keresztallergiát okoznak.

Parlagfű allergiások esetén ilyenek: görögdió, sárgadinnye, paradicsom, uborka, banán.

2. Környezet

A szabad levegőn a pollenkoncentráció nagyobb. Ennek a csökkentéséről a médiákban sokat hallunk. A kertek, közterületek rendszeres gondozásával javíthatunk a helyzeten.

3. Helyi kezelés:

Különböző orrspray használatával lehet mérsékelni a tüneteket.

Az orrüreg tiszta vízzel történő átmosása, a tengeri sóoldatos helyi kezelés alapvető fontosságú a nagyhatású készítmények használata előtt.

Vannak recept nélkül kapható orrspray (Vibrocyl, Nasivin stb.) Ezek a készítmények csak rövid ideig használhatók, mert nyálkahártya károsodást okoznak és az orrdugulás nem hogy csökkenne, hanem romlik.

Ilyen esetekben érdemes a háziorvoshoz fordulni.

Az allergiás tünetek szüntetésére-receptre ajánlunk különböző orrsprayket, melyek napi egy-két alkalommal használandók, de hosszabb távon is alkalmasak az allergiás tünetek kezelésére.

4. Homeopátiás készítmények:

Egyre többen igénylik az alternatív terápiát. Hatásuk jó, de időben kell elkezdni használni, és inkább megelőzésre, illetve a tünetek mérséklésére előnyös a hatásuk. A homeopátiás készítmények olyan esetekben is nagyon hasznosak, ha várandós szenved szezonális allergiában. Ilyen esetekben a magzat védelme miatt csak szűkebb körű terápia alkalmazható.

5. Gyógyszeres készítmények:

Ezek részben recept nélkül kaphatók a patikákban

– Calcium tartalmú pezsgőtabletták.

– Antihisztaminok. Sajnos álmosító mellékhatásuk lehet. (Claritin akut, Revicet szopogató tabletta)

Vannak gyógyszerek allergia ellen, melyek receptre kaphatók. E végett háziorvosukat keressék.

Súlyos esetekben alkalmazunk csak ún. szteroid típusú gyógyszereket, mellékhatásuk végett. Tablettás, vagy injekciós formában vannak.

6. Immunterápia

Lényege, hogy nagy tisztaságú allergént tartalmazó szereket egyre nagyobb adagban, majd ún. „emlékeztető” dózisban alkalmazzák évekig. Hatására csökken az allergének kiváltotta allergiás nátha.

7. Szemtünetek kezelése

Az általános hatású gyógyszere-

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelep háziorvosa

rek is mérséklék a szemtüneteket, de szükség esetén allergia elleni szemcseppek is használhatók, melyek recept nélkül kaphatók a patikákban. A helyi érszűkítőt tartalmazó készítmények hatékonyak, de csak rövid ideig alkalmazhatók a szem túlzott kiszáradása és a hozzászokás veszélye miatt.

Mikor kell orvoshoz fordulni?

– fulladás, nem szűnő ingerköhögés esetén

– láz, sárgás köpet megjelenése esetén.

Allergiavizsgálat

Időnként felmerül, hogy tüdőgondozóba allergia vizsgálatra szeretnének menni a páciensek. Ennek a vizsgálatnak az elvégzése téli időszakban ajánlatos, amikor a levegőben kevesebb az allergén.

Kellemes őszt kívánok!

Jártában keltében el-el megyünk egy sor javításra váró autó mellett a Jegenyefa utcán, amik aztán estére módszeresen el is tűnnek. Folytatva Katonatelep vállalkozóinak bemutatását, gondoltam utána járjak, hogy is működik a Top-Lack Trade Kft.. Tóth Ákos tulajdonossal beszélgettem.

MK: Pár szóban felvázolnád a cég történetét?

T.Á.: 2000 óta működik a műhely, egyre nagyobb kapacitással, egyre érdekesebb kihívásokkal. Jelenleg tízen dolgozunk itt. Maga az alaptevékenység nem változott, karosszériajavítással, pótlással, fényezés-sel foglalkozunk. Persze sokat fejlődött a technológia, ígygeszünk mindig fejlődni.

MK: Mit jelent a technológiai fejlődés a Ti munkátokban?

T.Á.: Folyamatosan jelennek meg új eszközök, új típusú autók, környezet és emberbarátabb kezelőanyagok, új előírások, munka és tűzvédelmi szabályok. Ezekkel mindig lépést kell tartani. Ha nem így tenénk, előbb-utóbb elkezdődne fogatkozni az ügyfeleink. Ezen túl rendszeresen és szűrőpróbaszerűen is vannak ellenőrzések is a Környezetvédelmi Hatalóságtól kezdve az ANTISZ-ig, amiknek mindig meg kell felelnünk. Ehhez naprakésznek kell lenni. Fontos számunkra kollégáim szakmai fejlődése is.

A katonatelepi cég, ahol Cadillac áll a műhelyben

Körtvélyesi Sándor katonatelepi kollégánk néhány hete vehette át a fényező mestervizsga oklevelét, büszkék vagyunk rá.

MK: Mi számotokra az igazi nagy kihívás?

T.Á.: A gyakori szériautók karosszériáját ugyan könnyebb javítani és fényezni, de a minőség ezeknél is nagyon fontos, egyértelműen ezekből van a legtöbb. Ami viszont mindig kihívás, azok a ritkább autók, például Ferrari, Rolls Royce, Aston Martin DB5 vagy a veterán autók. Volt olyan veterán Mercedes, amivel a fényezés után szépségversenyt nyertek, majd bekerült a Mercedes stuttgarti veteránmúzeumba is. Aki ért ehhez a szakmához, az tudja, hogy ehhez a színhez kivételes szakértelemre, precizitásra és mérműi munkára van szükség.

MK: A különböző autófelfújással foglalkozó műsorokban speciális fényezőkamrák vannak, ahonnan festék, festékszámazék nem kerül ki, fűthetőek, stb. Ilyenek is van?

T.Á.: Persze, másként nem is tudnánk a szabályoknak megfelelni és magas minőségben fényezni. Az egész kamra teteje egy nagy levegőszűrő.

MK: Hová tűntetitek el éjszakára azt a sok autót?

T.Á.: Nagy többségével beállunk éjszakra a műhelybe, de van hogy felemelünk karos emelővel egy autót, aláállunk a másikkal, de sokat segít az is, hogy egyszerre egyre kevesebb autó van itt egyszerre. Felgyorsult minden. Egyre modernebb ellátó hálózat működik, gyorsabban kapjuk az alkatrészeket. Gyorsabban végeznek a biztosítók a kárfelméréssel, ha itt kell szemlénüink. És persze a munka is gyorsul az újabb és újabb gépekkel, eszközökkel.

MK: Tehát ha török az autóm, akkor ide jön hozzátok a kárszakértő, ha úgy alakul?

Persze. Az összes biztosítóval kapcsolatban állunk, sokszor velük egyeztetjük a javítási számlát, esetenként fényképet készítenek számunkra a szétszerelés utáni szerkezeti károkról, illetve van, hogy ellenőrzik és megjelölik a rongálódott és lecsereelt alkatrészeket.

MK: Naponta itt jönnek el előttek, de nem látam még soha, hogy túlórázókat, vagy éjjeli világítana a lámpa. Nincsenek vészhelyzetek?

T.Á.: Igyekszünk mindent megtenni, de nincsenek különösen gyors, „tegnapra kell”

című megrendelések. Az autója mindenki-nek használati eszköz, mi nem ítélnék meg, hogy kinek fontosabb. Van, aki így jön ide, de a másik nagyon fontos szempont, hogy lakóházak vannak körülöttünk. Délután 5-nél tovább nagyon ritkán maradunk, illetve ha szombaton dolgozunk, akkor a műhelytakarítást végezzük, olyankor hangos munkát nem végzünk.

MK: Vannak olyan ügyfeleid, akiknek az általuk javított autója egyszer még sokat fog égni?

T.Á.: Most is dolgozunk klasszis kézilabdázónk, Nagy László autóján. Ettől már önmagában különleges feladat lenne számomra, becsülöm mint játékos és mint embert, de ráadásul Laci nagyon jó barátom is, így igazán kihívás az Ő autóján fénykedni. Emellett az egész EDDA együttes összes autóját mi szoktuk javítani a turnébusztól kezdve a kisebb szállító járművekig.

MK: Összegezve, ha egy katonatelepi karosszériamunkára, polirozásra, fényezésre van szüksége, megállhat itt a kapuban?

T.Á.: Bármikor és igyekeznünk fogunk a legjobb tudásunk szerint megjavítani autóját.

MK: Köszönöm szépen.

Birkózók Katonatelepről

Bemutatkozik egy újabb küzdősport, amelyik Katonatelepről meríti utánpótlását. Szerkesztőségünk minden Katonatelepen lévő, vagy innen eredő sportágat nagy szeretettel mutat be. Íme:

A kezdetek

A Kecske-méti Birkózó Club 2012-ben, a KTE-ből kiválva alakult. Kezdetben egy komplett felnőtt csapattal rendelkezünk és számos érmet nyertünk felnőtt válogató versenyeken és magyar bajnokságokon egyaránt. Itt kiemelném a korábbi válogatott versenyzőink, Dajka Zsolt, Dömötör László, S. Tóth Tamás, Veszelszki Dániel vagy akár Orbán Balázs nevét is. Megalakulásunk utáni évben ifjúsági válogatottunk volt Veszelszki Dániel személyében és hatalmas bravúrral, új csapatként megnyertük a felnőtt másodosztályú csapatbajnokságot!

Mindezek után a fő hangsúlyt az utánpótlás nevelésére helyeztük és első gyermek csoportunkat Katonatelepen

indítottuk, ahol komoly hagyományai vannak sportágunknak, hiszen innen indult és jutott a korosztályos magyar bajnoki címig:

S. Tóth Tamás, Orbán Balázs vagy az idősebbek közül S. Tóth Tamás édesapja és nagyapja is, valamint jómagam is.

Gyermekbirkózóink magját még mindig a katonatelepi gyerekek adják, akik az elmúlt években számos helyi és területi versenyt nyertek vagy szereztek ott értékes helyezéseket. Kiemelném közülük a Jakubek testvéreket, Benda Gábort, Ispánovity Kristófot vagy Börönte Dánielt, aki legutóbb a legkiemelkedőbbek. Bronzérmek s lett a serdülők országos bajnoksá-

Területi verseny, Nyársapát a katonatelepi érmesekkel...

Börönte Dani

gán! Ők m Katonatelepiek és nálunk kezdték el sportpályafutásukat.

Jelenleg a Hunyadi városban, a Géza Fejedelem Krt. 19. szám alatti edzőtermünkben

olimpiai ezüstérmes Lőrincz Tamásnak, vagy a többszörös Magyar bajnok, és klubunkban szintén edzősködő Dajka Zsoltnak és Dömötör Lászlónak. Nyugodtan állíthatjuk

A bajnoksapat

edzünk. Gyermekedzéseinket kedd, Csütörtök és Pénteki napokon tartjuk 17-18.30-ig. Állandó gyermekedzőnk András Lajos, aki nem kisebb birkózók nevelője volt, mint a háromszoros Európa-bajnok,

tehát, hogy biztos kezekben vannak a gyermekek, akiket tárt karokkal várunk, ha szeretnék kipróbálni ezt a gyönyörű sportágat!

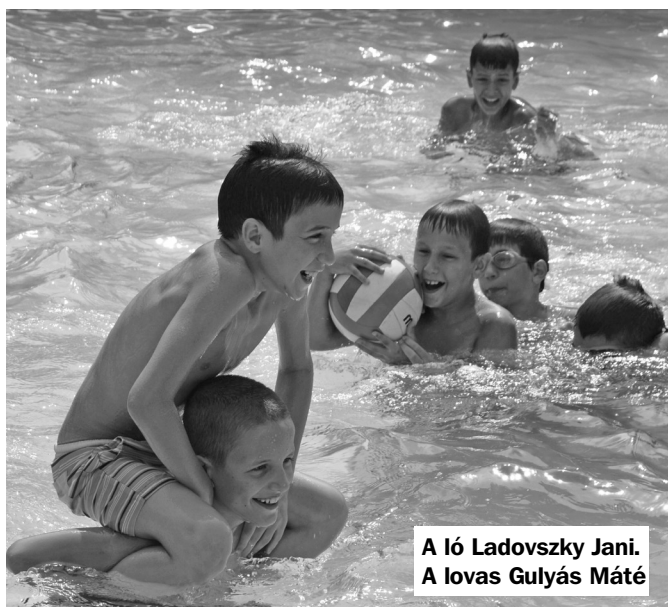
Banó Csaba ügyvezető
Tel.: 20-431-4660

Mélykúti tábor

Kosarasaink már augusztus elejétől „munkába” álltak és elkezdték a felkészülését a 2015-16-os idényre. Az „alapozás” fontos állomása Mélykút, ahol már lassan húsz éve, hogy a mat-hiászosok először táborot vertek. A Mercedes-Benz Akadémia versenyzői három korcsoportban 30-an, Lakosa Zsolt tanár úr és két segítője irányításával egy hetet töltöttek a dél-alföldi városkában. A napi két kosárlabda edzés mellett más sportágak kipróbálására, és fürdésre is jócskán maradt idő. Képriportunk ezekből a pillanatokból állítottuk össze.

Lakosa Zsolt eligazítást tart

A Ió Ladovszky Jani.
A Iovas Gulyás Máté

Kovács Pisti bűvöli a labdát

Reggeli futás

Farkas Máté röpül

Élmény volt

Strandröplabda

JÁTSZÓTERÜNK MEGNYÍLT! NYITVA NAPONTA 9-17 ÓRA KÖZÖTT!